

Stortingets finanskomite
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
21/1336 -Dato
23.03.2021

Dokument 8:116 S (2020–2021) Representantforslag om å suspendere betalingsplikten for merverdiavgift når krav er omtvistet

Jeg viser til forslaget fra representantene Sivert Bjørnstad, Roy Steffensen, Hans Andreas Limi, Tor André Johnsen og Bengt Rune Strifeldt, der regjeringen bes om å foreta nødvendige forskrifts- og/eller regelendringer slik at betalingsplikten for merverdiavgift når krav er omtvistet, suspenderes.

Representantene viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 vedtok at innberetning og betaling av merverdiavgift i tilfeller der oppdragsgiveren bestrider et krav fra entreprenøren, kan utsettes til arbeidet er fullført. Vedtaket ble fulgt opp gjennom en endring i bokføringsforskriften. Endringen trådte i kraft 1. januar 2021. Representantene mener at forskriftsendringen kan bidra til å løse noen av problemene entreprenørene opplever, ved å lette likviditetsbelastningen underveis i prosjektet, men at den ikke bidrar til å løse problemet med de mange og langvarige slutttoppgjørstvistene.

Representantene mener at en løsning på problemet, som vil redusere likviditetspresset på entreprenørene uten at dette i særlig grad påvirker provenyet, kan være en regel som innebærer at kravet om merverdiavgift ikke utløses før det omtvistede kravet er avgjort.

Jeg vil først bemerke at merverdiavgiften er en skatt på forbruk av varer og tjenester. Det tilsier at det bør være en viss nærhet i tid mellom det tidspunktet varen eller tjenesten blir tilgjengelig for bruk og tidspunktet for innberetning og betaling av

merverdiavgift. Det kommer til uttrykk ved at utgangspunktet, både i Norge og internasjonalt, er at avgiftspliktens inntreden knytter seg til tidspunktet for levering. For bygge- og anleggsarbeid er tidspunktet knyttet til fullføring av arbeidet, som i praksis langt på vei antas å sammenfalle med leveringstidspunktet. Regelendringen som trådte i kraft 1. januar 2021, som åpner for at entreprenørene kan velge å utsette faktureringen til arbeidet er fullført, har følgelig bidratt til å gi større likhet mellom subjekter som leverer bygge- og anleggsarbeid og andre avgiftssubjekter. Representantenes forslag vil derimot åpne for at merverdiavgiften for det som kan vise seg å være reelt berettigede krav, innberettes og betales først lenge etter at leveransene er tatt i bruk. Dette vil være et systembrudd og vil også gi økt kredittrisiko for staten.

Videre vil jeg fremheve at det er et tungtveiende hensyn at merverdiavgiftsreglene skal være enkle å forstå og praktisere, både for Skatteetaten og de næringsdrivende. De administrative kostnadene ved innkreving og innbetaling bør være lavest mulig. Et ledd i dette er et håndterbart og etterprøvbart beskatningstidspunkt. Representantenes forslag vil bryte med disse utgangspunktene og skape nye avgrensingsproblemer, blant annet ved at forslaget fordrer at det tas stilling til hva som skal til for å anse et krav for dokumentert omtvistet. Dette vil kunne gi kontrollutfordringer for myndighetene, og vil også øke faren for uønskede tilpasninger, særlig der partene er nærstående.

Regelendringen som trådte i kraft 1. januar 2021, har som nevnt gitt større likhet mellom subjekter som leverer bygge- og anleggsarbeid og andre avgiftssubjekter. Dersom det innføres særlig gunstige tidfestingsregler for enkeltbransjer, vil det kunne skape uønskede vridninger og forskjellsbehandling, og press fra andre bransjer om tilsvarende endringer. Særregler for enkeltbransjer reiser også statsstøtterettslige problemstillinger. En særordning som er rettet mot entreprenørbransjen, og som vil innebære en likviditetsfordel for entreprenører sammenlignet med andre foretak som omfattes av merverdiavgiftsregelverket, vil innebære at entreprenører gis en selektiv fordel. Det er sannsynlig at en slik selektiv fordel vil vurderes som statsstøtte, og at en i så fall må notifisere tiltaket til EFTAs overvåkingsorgan (ESA).

Jeg understreker at representantenes forslag har budsjettvirkning. Det tilsier at forslaget behandles i den ordinære budsjettprosessen. I den forbindelse viser jeg også til at Stortinget ved behandlingen av Innst. 2 S (2020–2021) fattet følgende anmodningsvedtak (nr. 163):

*Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i merverdiavgiftsregelverket for
entrepriser slik at entreprenøren ikke trenger å innberette og innbetale
merverdiavgift av omtvistede krav før tvisten er endelig avklart.*

På bakgrunn av anmodningsvedtaket er regjeringen i ferd med å vurdere eventuelle regelendringer, herunder forholdet til statsstøtteregelverket i EØS-avtalen. Regjeringen

vil komme tilbake til Stortinget i kommende budsjetter, tidligst i Revidert nasjonalbudsjett 2021.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a long horizontal flourish extending to the right.

Jan Tore Sanner